Gemeente Soest

MEMO

Aan:	**Gemeenteraad**
Van:	Team Energie & Circulair Aukje Treep – Portefeuillehouder duurzaamheid/circulair
Onderwerp:	Toelichting en voorbereiding raadsavond 16 november 2023
Datum:	8 november 2023

Energietransitie als maatschappelijke opgave

De wereld van energie staat niet stil, er gebeurt ontzettend veel. Die ontwikkelingen hebben ook impact op Soest. Daarom werken we aan een actualisatie van het bestaande energieprogramma. We houden vast aan wat we in gang hebben gezet, maar brengen nieuwe accenten aan. Een belangrijk aandachtspunt daarin is het aanscherpen van de rol van de gemeente. De energietransitie is als maatschappelijke opgave van ons allemaal, iedereen draagt bij vanuit zijn eigen positie en rol. Inwoners en ondernemers verwachten duidelijkheid van de gemeente als het gaat om richtinggevende uitspraken en wat de gemeente concreet voor ze kan doen.

Doel raadsavond

Het doel van de avond is om uw raad mee te nemen in dit perspectief. We nemen u mee naar de Wereld van B, het nieuwe energiesysteem waar we naartoe aan het veranderen zijn. Die wereld werkt volgens andere principes dan we vandaag de dag doen. Vervolgens nemen we u mee in de vertaling van deze principes naar de situatie in Soest. U wordt op hoofdlijnen meegenomen in de vier belangrijkste thema's van de energietransitie. Dat zijn:

(1) energiesysteem & netcongestie
(2) grootschalige opwek
(3) onze interne opgave als organisatie gecombineerd met circulariteit
(4) warmtetransitie & isolatie

Resultaat raadsavond

Na deze avond heeft u inzicht in de samenhang van de vier verschillende thema's en actuele ontwikkelingen. Ook heeft u inzicht in de principes die aan de basis liggen van onze bijdrage aan de maatschappelijke opgave. Aan het einde van de avond bent u globaal bijgepraat over waar we in Soest staan met betrekking tot de Energietransitie.

Belangrijk om te melden is dat het om inzicht op hoofdlijnen gaat. Achter elk van de thema's gaat een complexe wereld schuil en spelen grote vraagstukken. Die komen niet allemaal aan de orde deze avond, omdat daar te weinig te tijd voor is.

Voorbereiding raadsavond

Ter voorbereiding op de avond, vragen we u expliciet om onderstaand filmpje te bekijken. Hierin wordt op toegankelijke wijze uitgelegd hoe het energiesysteem gaat veranderen. De termen die u op de raadsavond voorbij zult horen komen, worden hierin toegelicht. Het filmpje duurt 11,5 minuut.

https://www.regionale-energiestrategie.nl/video/2465675.aspx

Interessante bijeenkomsten en (terugkijken van) webinars en filmpjes

- **5 februari:** regionale raadsavond waarin dieper wordt ingegaan op de provinciale plan-MER voor windlocaties, het project OER A28 (grootschalige opwek op rijksgronden) en netcongestie
- Informatie over windnormen https://www.helpdeskwindopland.nl/bijeenkomsten/alle+bijeenkomsten/default.aspx
- Webinar over energie en bedrijventerreinen Webinars PVB Nederland | Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen
- Filmpje van Stedin over energiesysteem in provincie Utrecht https://www.youtube.com/watch?v=vBZ04pVOJNQ
- SADC op Schiphol: https://www.youtube.com/watch?v=z-fCrRCxYbc

Menukaart voor vervolgsessies

Eerder noemden we al dat achter elk thema een complexe wereld schuilgaat. Helaas hebben we deze raadsavond geen tijd om overal dieper op in te gaan. Desalniettemin zijn het onderwerpen waar wij, of onze partners, u graag inhoudelijk over bijpraten. Daarom staat hieronder onze 'menukaart'; een serie onderwerpen die relevant zijn voor Soest en waar we graag, op een ander moment, met uw raad of fractie dieper op ingaan.

Tijdens de raadsavond komen we terug op deze menukaart. U krijgt de mogelijkheid om kenbaar te maken welke onderwerpen u graag in meer detail wilt doorgronden. Daarvoor komen we graag terug in uw raad (of bij uw fractie). Deze thema's kunnen in globaal een uur worden behandeld. Er is dan voldoende ruimte voor verdiepende vragen.

Menukaart
Energietransitie als maatschappelijke opgave

Energiesysteem & netcongestie
Wilt u meer weten over:

- ❑ Wat Stedin doet met netcongestie en buurtaanpak? En de netcongestieaanpak die we met bedrijven aan het ontwikkelen zijn?
- ❑ ...

Grootschalige opwek
Wilt u meer weten over:

- ❑ Het OER A28 project, wat in deze fase wordt onderzocht en wat daarbij de knelpunten zijn?
- ❑ De ontwikkelingen rondom wind, met de nieuwe beoogde landelijke normen, de Utrechtse plan-MER en wat er gebeurt rondom de Isselt?
- ❑ Het onderzoek naar de gezondheidseffecten van windturbines? Wilt u in gesprek met de GGD Utrecht om meer duiding daarbij te krijgen?
- ❑ Hoe het gaat met de RES, welke stappen naar RES 3.0 worden gezet en wat er landelijk gebeurt met het Klimaatakkoord?
- ❑ ...

Warmtetransitie & isolatie
Wilt u meer weten over:

- ❑ Hoe we de warmtetransitie in Soest kunnen gaan vormgeven? Inclusief de isolatieaanpak die daarbij hoort?
- ❑ ...

Interne opgave & circulariteit
Wilt u meer weten over:

- ❑ Circulaire economie en hoe we toe werken naar een aanpak die past bij Soest?
- ❑ ...

Programma algemeen
Wilt u meer weten over:

- ❑ De overkoepelende communicatie aanpak waarin we inwoners willen activeren om aan de slag te gaan, individueel maar liever nog in (kleine) collectieven? En de moeilijkheden daarin?
- ❑ De rol van de gemeente in de energietransitie, welke doelstellingen daarbij passen en hoe we dat gaan monitoren? En wilt u sparren over welke knoppen daarbij voor u relevant zijn?
- ❑ ...

Toelichting toezeggingen

Tot slot een toelichting op nog openstaande toezeggingen van het college:

Toezegging	**Stand van zaken november 2023**
Te wachten met een definitief besluit omtrent plaatsing van windturbines totdat tenminste het RIVM onderzoek naar gezondheidseffecten is afgerond en de resultaten van dit onderzoek meegewogen kunnen worden in het definitieve besluit en daarbij de uitspraak van de Raad van State over de Europese richtlijnen hierin mee te nemen. (2021/31)	In 2021 is het RIVM gestart met onderzoek naar de gezondheidseffecten van windturbines. De aanleiding was onder meer een steeds luider klinkende zorg rondom laag frequent geluid. Het onderzoek van het RIVM bestond uit een onderzoek naar internationale studies over gezondheidseffecten. Hier is geen nieuw eensluidend beeld ontstaan. Daarom is het RIVM samen met de GGD'en een Expertisepunt Windenergie en gezondheid gestart. Hierin wordt alle relevante ontwikkelingen in binnen- en buitenland gemonitord. Concreet betekent het voor Soest dat de GGD Regio Utrecht voor ons beschikbaar is om toelichting te geven wanneer daar vraag naar is. Meer info: https://www.rivm.nl/windenergie/expertisepunt-windenergie-gezondheid
Motie aangenomen, met het verzoek aan het college: 1) extra vaart te maken met de uitrol van de lokale isolatie aanpak voor woningen in de gemeente Soest; 2) de raad te informeren over hoe de uitrol van de lokale isolatie aanpak	Het college heeft 24 oktober jl. ingestemd met de Lokale Isolatie aanpak Soest. Deze bevat drie sporen. Het eerste spoor betreft de slechtst geïsoleerde zelfstandige woningen in de gemeente. Dit zijn ca. 590 woningen. Binnen deze groep krijgen de kwetsbaarsten extra ondersteuning. Op basis van de aanpak zijn de NIP-gelden bij het Rijk aangevraagd. Voor Soest gaat dat om ca. € 668.000 euro. Daarnaast heeft het kabinet bekend gemaakt de SpUk te verhogen met € 119 miljoen euro. Dit

voor woningen versneld kan worden en de financiële consequenties te financieren uit de rijksmiddelen. (2022/24)	betekent voor Soest waarschijnlijk een verhoging van ca. twee ton, maar dat weten we nog niet precies. Daarnaast werken we samen met andere gemeenten en de provincie om uitvoering te geven aan de aanpak binnen spoor 1. Hiervoor wordt gewerkt aan een energiedienstencentrum (EDC). Vooruitlopend daarop wordt het eerste gezamenlijk project opgestart. Ook hiermee heeft het college 24 oktober ingestemd. Het tweede spoor richt zich op het ondersteunen van initiatieven in de gemeente. Het derde spoor richt zich op het geven van handelingsperspectief van de rest van Soest. Het tweede en derde spoor worden in samenhang met de aanpak voor de warmtetransitie uitgewerkt in het geactualiseerde energieprogramma.
Herijking energietransitie aan de raad voorleggen in het eerste kwartaal. (2022/31)	Vanwege het proces van de omgevingsprogramma's, personele ontwikkelingen en het verbreden van de actualisatie is dit moment verplaatst naar het voorjaar van 2024.
Na de zomer in gesprek over wat we doen op verschillende onderdelen in het kader van de energietransitie inclusief netcongestie. (2023/14)	Deze bijeenkomst op donderdag 16 november is hiervoor de aftrap. Op uw verzoek gaan we graag dieper in op specifieke onderdelen.